

Johan Larsson Boström

046-359 59 35

Johan.larssonbostrom@lund.se

Förlängning av idéburet offentligt partnerskap gällande verksamheten Kompassen med föreningen Ohana

Dnr SO 2018/0134

Sammanfattning

Föreningen Ohana har inkommit med en förfrågan om förlängning av idéburet offentligt partnerskap gällande boendelösningar inom verksamheten Kompassen för unga över 18 år i asyl som anvisats till Lund som ensamkommande. Förfrågan inkom vid styrgruppsmöte den 27 september. Anledningen till förfrågan från föreningen utgår från att syftet med nuvarande överenskommelse var att den unge vuxne skulle ha möjlighet att gå kvar i skolan och ha närhet till sitt nätverk och offentliga biträde under asylprövning. Vid tillfället när beslutet togs i socialnämnden bedömdes att flertalet i denna grupp skulle innefattas av den kommande så kallade gymnasielagen. Genom att denna lag överprövades har det inneburit förseningar i handläggning och beslut. Alternativet är att den enskilde vänder sig till Migrationsverket för en boendeplats.

Föreningen Ohana har den 8 oktober inkommit med budget för fortsatt verksamhet och har samtidigt uttryckt behov av en lokal för att fortsatt kunna driva verksamheten.

I ärendet framgår målgruppen, behovsbedömning för 2019 samt behov av finansiering.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 8 oktober 2018 (denna skrivelse)

Barnets bästa

Överenskommelsen omfattar inte barn, varför en barnkonsekvensanalys i bedöms relevant.

Ärendet

Kommunfullmäktige i Lund fattade den 25 januari 2018 beslut om att ensamkommande unga som anvisats Lunds kommun som har fyllt 18 år, fyller 18 år under 2018 eller blir åldersuppskrivna under asylprocessen kan ges möjlighet att under år 2018 stanna i Lund

under sin överklagandeprocess. Socialnämnden fick i uppdrag att teckna en överenskommelse för boendelösningar med en eller flera ideella aktörer. Socialnämnden fattade beslut om ett idéburet offentligt partnerskap under februari 2018 med föreningen Ohana för år 2018.

Ohana är en förening i Lund vars stadgar stiftades den 4 juni 2017. Föreningens ändamål är att verka för att ålderssuppskrivna eller myndiga ensamkommande ungdomar ska få möjlighet att stanna kvar i sin ursprungliga placeringsort samt medverka till att skapa struktur i deras livssituation. Ohana har under kort tid engagerat och samlat andra ideella organisationer inom Lund som ska bistå med volontärkrafter för att kunna gemensamt möjliggöra denna överenskommelse. Ohana Lund har en särställning genom dess erfarenhetsmässigt vunna kunskap om målgruppen genom sin verksamhet som både avser ett boende och stöd till värdfamiljer.

Målgrupp

I dialog med föreningen Ohana finns en förfrågan att kunna fortsätta uppdraget att driva verksamheten Kompassen som ett idéburet offentligt partnerskap under år 2019. Föreningen Ohana beskriver tre grupper som skulle vara målgruppen för år 2019 samt fortsatt behov av lokal och övriga verksamhetskostnader. Nedan beskrivs dessa grupper med förvaltningens kommentarer.

1. Asylsökande som blivit uppskrivna i ålder eller fyllt 18, som går i skolan men som inte omfattas av så kallade gymnasielagen eller som omfattas av gymnasielagen men inte fått besked innan årsskiftet

Ovan nämnda grupp stämmer överens med den nuvarande överenskommelsen och avser unga vuxna som anvisats till Lund och som vid 18-årsdagen fortfarande varit i asylprövning. Syftet med nuvarande överenskommelse var att den unge vuxne skulle ha möjlighet att gå kvar i skolan och ha närhet till sitt nätverk och offentliga biträde under asylprövning. Vid tillfället när beslutet togs i socialnämnden bedömdes att flertalet i denna grupp skulle innefattas av den kommande så kallade gymnasielagen. Genom att denna lag överprövades har det inneburit förseningar i handläggning och beslut. Alternativet är att den enskilde vänder sig till Migrationsverket för en boendeplats. I genomförandet av överenskommelsen har det förekommit att den enskilde först under en kortare tid fått en boendeplats genom Migrationsverket innan plats kunnat erbjudas inom Kompassen.

Socialförvaltningen gör en uppskattning att ca 30 personer kommer omfattas vid årsskiftet. Antalet kommer sannolikt sjunka till ca 10-15 personer till halvårsskiftet utifrån att beslut fattas inom gymnasielagen.

2. Unga vuxna som omfattas av den så kallade gymnasielagen som redan finns inom Kompassens verksamhet.

I gruppen ovan omfattas ungdomar som vid årsskiftet fått besked om uppehållstillstånd enligt den nya lagstiftningen. Denna målgruppsbeskrivning är en ambitionshöjning gentemot den nuvarande överenskommelsen. Ungdomar som fått uppehållstillstånd enligt den nya lagstiftningen omfattas inte av den så kallade bostättningslagen och anvisas inte till en kommun utan ska ordna bostad på egen hand.

Det kommunala bostadsförsörjningsansvaret är inte ett ansvar för socialnämnden. Således är det inte socialnämndens skyldighet att ordna bostad till personer i bostadslöshet. Vid särskilda skäl kan en individ ha rätt till bistånd från socialnämnden genom att nämnden ska tillhandahålla eller ombesörja en bostad som uppfyller kraven på skälig levnadsnivå. Detta förutsätter att individen är helt bostadslös och har speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad. Så kan vara fallet om den enskilde t.ex. har en historik med vräkningar, skulder, missbruksproblematik eller lider av ohälsa. Socialnämnden har även ett särskilt ansvar att säkerställa att personer inte lider nöd genom akut hemlöshet. Den enskilde kan i sådana fall beviljas bistånd till akutboendelösning under kortare tid. Utmaningen för beskriven målgrupp i nuvarande överenskommelse likt många andra unga vuxna i Lund är oftast inte en social problematik utan avsaknad till kötid till bostadsbolag och/eller begränsat nätverk för att ordna bostad.

Idag finns det ca 30 personer i Kompassens verksamhet som omfattas av denna beskrivning. I takt med att migrationsverket handlägger och fattar beslut kommer gruppen minska. Det är idag oklart om alla kommer meddelas bifall och få beslut innan årsskiftet. Det torde vid årsskiftet vara ca hälften som inte fått beslut eller fått ett avslag. Dessa är redovisade i grupp 1.

3. Tidigare tillståndslösa (papperslösa som meddelats slutligt avslag på sin asylansökan) som gått i skolan och nu omfattas av nya gymnasielagen.

Den tredje gruppen har i nuvarande överenskommelse inte omfattats och inte haft rätt till någon form av statlig ersättning eller kommunalt bidrag och är således en ambitionshöjning. De i denna grupp som kommer få tillfälligt uppehållstillstånd som tillståndssökande genom gymnasielagen kommer omfattas i grupp 2.

Idag har ideell sektor kännedom om ca 10 personer.

Yttrande

En förlängning av det idéburna partnerskapet med föreningen Ohana bedöms inte kunna innehålla några förändringar i målgrupp.

Målgruppen föreslås därför även fortsatt vara ensamkommande unga som anvisats Lunds kommun som har fyllt 18 år, fyller 18 år under 2019 eller blir åldersuppskrivna under asylprocessen kan ges möjlighet att under år 2019 stanna i Lund under sin överklagandeprocess alternativt i avvaktan på besked om uppehållstillstånd enligt den så kallade gymnasielagen. De ungdomar som beviljas uppehållstillstånd enligt denna lagstiftning är hänvisade till att ordna bostad på egen hand och här kan föreningen Ohana ge ett viktigt stöd.

Behovet av verksamheten påverkas i hög grad av omständigheter utan kommunens påverkan genom exempelvis migrationsverkets bedömningar och anvisningar av ensamkommande barn. Det är således svårt att förutspå behovet vilket innebär att en eventuell förlängning bör ske halvårsvis till maximalt 2019-12-31.

Under 2018 har några kommunala beslut om att låta ensamkommande barn stanna överklagats och upphävts av domstol bl.a. i Trelleborg. I dessa beslut har kommunen beslutat att ensamkommande/asylsökande som stannar kvar *ska erbjudas boende*. Detta har domstolarna bedömt vara ett beslut om understöd åt enskilda, vilket endast får ske med stöd i lag t.ex. socialtjänstlagen. Ett sådant beslut kräver dock en individuell bedömning av den enskildes rätt till bistånd. Då de aktuella besluten har gett en generell rätt att bo kvar, utan någon individuell bedömning, har beslutet gått utöver den kommunala kompetensen och därför upphävts. Det aktuella ärendet gäller förlängning av en överenskommelse med idéburen sektor. En sådan överenskommelse får anses ligga inom den kommunala kompetensen.

Vid en förlängning av det offentligt idéburna partnerskapet bedöms behov av lokal finnas för att verksamheten ska kunna drivas i sin helhet. Föreningen Ohana har inte själv tillgång till lokal, varför förslag på lokal tagits fram av socialförvaltningen.

Finansiering

Socialnämnden saknar finansiering för en eventuellt förlängd överenskommelse. Om en överenskommelse ska tecknas behöver socialnämnden driftbudgetram tillföras 3 946 tkr under år 2019 på helår.

Föreningen Ohana har uppskattat sina kostnader till 1 746 000 kronor per helår för att klara uppdraget vid en förlängning av ett idéburet partnerskap.

Kostnaden för lokal omfattar faktisk hyreskostnad för lokal som finns tillgänglig och uppskattning av de driftskostnader som en användning av lokalen medför.

Ett idéburet offentligt partnerskap kräver tät uppföljning från socialförvaltningens sida.

Kostnad för föreningen Ohana	1 746 000 kronor
Hyreskostnad inklusive driftskostnader	2 000 000 kronor
Kostnad för uppföljning och samordning för socialförvaltningen	200 000 kronor
Summa	3 946 000 kronor

Förvaltningens förslag till beslut

- att socialnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att ge socialnämnden i uppdrag att teckna en förlängd överenskommelse med föreningen Ohana för första halvåret 2019 med möjlighet till förlängning som längst till och med 31 december 2019.
- att socialnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att tillföra socialnämndens driftbudgetram 3 946 tkr för att finansiera överenskommelsen.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Annika Pettersson
Socialdirektör

Karin Säfström
Verksamhetschef

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen
Akten